

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/23

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Historia literatury: analiza i interpretacja dzieł dawnych (średniowiecze – barok)
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of Literature: Analysis and Interpretation of Early Modern Works of Literature (Middle Ages - Baroque)
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	studia I stopnia
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	studia stacjonarne
Dyscyplina	literaturoznawstwo
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Agnieszka Czechowicz, prof. KUL
---	---

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
warsztaty	60	I i II	6

Wymagania wstępne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość języka polskiego na poziomie umożliwiającym udział w zajęciach, lekturę opracowań i tekstów literackich oraz przygotowanie pisemnej pracy rocznej; 2. Wiedza o historii i kulturze epok dawnych (od średniowiecza do baroku) na poziomie przewidzianym na egzaminie dojrzałości; 3. Kultura osobista gwarantująca udział w zajęciach w sposób umożliwiający ich niezakłócony przebieg; 4. Gotowość aktywnego poszerzania wiedzy.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - uzyskanie przez studenta podstawowej wiedzy historycznoliterackiej w zakresie literatury dawnej Polski, zwłaszcza nurtów i gatunków twórczości poetyckiej i prozatorskiej oraz wielowiekowego procesu przemian i rozwoju polskiej kultury literackiej oraz jej związków z dziedzictwem europejskim.
C2 - zapoznanie z wyborem najważniejszych tekstów literatury staropolskiej oraz ich estetycznymi, ideowymi i historycznoliterackimi kontekstami (tradycja retoryczna, literatura powszechna, obyczajowość, historia społeczna i polityczna, problemy religijne, idee filozoficzne, estetyka).
C3 - wykształcenie umiejętności czytania, analizowania i rozumienia dzieł literatury dawnej.
C4 - wykształcenie umiejętności rozpoznawania znaczenia dziedzictwa kultury i literatury staropolskiej dla kultury epok późniejszych.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna periodyzację literatury staropolskiej i powszechnej od średniowiecza do baroku oraz najważniejsze prądy literackie, artystyczne i filozoficzne epok dawnych; zna świat idei oraz estetyki średniowiecza i epok wczesnonowożytnych; rozumie przyczyny i przebieg zmian historycznoliterackich; rozpoznaje konwencje charakterystyczne dla literatury dawnej oraz zna ich antyczne źródła; posiada wiedzę o uprawianych w epokach dawnych gatunkach i rodzajach literackich, ich pochodzeniu, przemianach w obrębie tradycji literackiej i znaczeniu estetycznym.	K_W01
W_02	Student wskazuje dzieła i twórców literatury polskiej i powszechnej od średniowiecza do baroku; teksty ich autorstwa oraz wybraną literaturę przedmiotu z nimi związaną, w szczególności zaś definiuje podstawowe składniki struktury dzieł, gatunków i rodzajów literackich, omawia ich pochodzenie, przemiany w obrębie piśmiennictwa epok dawnych; zna zasadniczy zrąb terminologii z zakresu poetyki średniowiecznych, renesansowych i barokowych tekstów literackich (genologii, stylistyki, wersologii, tematologii).	K_W02
UMIĘTNOŚCI		
U_01	Student odnosi wiedzę literaturoznawczą do konkretnych dzieł literatury dawnej, rozpoznaje ich przynależność do epok i prądów kulturowych, nurtów estetycznych i tradycji literackich, wskazuje miejsce w rozwoju procesu literackiego oraz ocenia ich wartość artystyczną.	K_U01
U_02	Student ma umiejętności analityczno-interpretacyjne, tj. analizuje dawne teksty literackie z zastosowaniem podstawowej wiedzy z zakresu poetyki oraz przywołaniem właściwych kontekstów historyczno-kulturowych i literackich	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do krytycznej oceny proponowanych interpretacji dzieł literatury dawnej oraz przyczyn i konsekwencji poznawanych zjawisk i przemian kultury średniowiecznej i wczesnonowożytnej oraz do systematycznego weryfikowania własnego stanu wiedzy i kompetencji zawodowych	K_K01
K_02	Student jest gotów do przestrzegania zasad etyki, dbałości o dorobek i do pielęgnowania tradycji zawodowej; ma uznanie dla kulturowej i społecznej wagi studiowanego przedmiotu i kierunku	K_K06

IV.Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Arcydzieła literatury średniowiecza polskiego i powszechnego – lektura i interpretacja:
a. Epika hagiograficzna i historyczna
b. Liryka religijna
c. Proza kaznodziejska
d. Twórczość apokryficzna
e. Dramatyzacje liturgiczne
f. Liryka miłosna
g. Dialogi, wizje, romanse, alegorie
3. Arcydzieła literatury renesansu – lektura i interpretacja:
a. Pieśni
b. elegie
c. Treny
d. Parafrazy psalmiczne
e. fraszki, epigramaty, foricenia
f. dialogi, zwierciadła
g. sielanki
4. Arcydzieła literatury baroku – lektura i interpretacja:
a. sonety i pieśni
b. emblematy
c. fraszki, epitalamia, epitafia i moralia
d. poematy historyczne, romanse heroiczne i romanse
e. wiersze konceptystyczne
f. alegorie
g. proza eseistyczna, teksty polemiczne, satyra

V.Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	1. Praca z tekstem; 2. Analiza tekstu; 3. Dyskusja; 4. Praca pod kierunkiem	kolokwium praca pisemna referat	oceniona praca pisemna protokół
W_02	1. Praca z tekstem; 2. Analiza tekstu; 3. Dyskusja; 4. Praca pod kierunkiem	kolokwium praca pisemna referat	oceniona praca pisemna protokół
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	1. Praca z tekstem; 2. Analiza tekstu; 3. Dyskusja; 4. Praca pod kierunkiem	Praca pisemna Referat	oceniona praca pisemna protokół
U_02	1. Praca z tekstem;	Praca pisemna	oceniona praca pisemna

	2. Analiza tekstu; 3. Dyskusja; 4. Praca pod kierunkiem	Referat	protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	1. Dyskusja; 2. Metoda projektu	Referat praca pisemna	Protokół oceniona praca pisemna
K_02	1. Dyskusja; 2. Metoda projektu	Referat praca pisemna	Protokół oceniona praca pisemna

VI. Kryteria oceny, wagi:

5% - obecność na zajęciach; 15% - aktywność na zajęciach (w tym referaty); 20% - oceny z kolokwium; 60% - praca roczna.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	120

VIII. Literatura

Literatura podstawowa, spośród której prowadzący zajęcia wybiera teksty do analizy na warsztatach:
<p>Teksty literackie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Bogurodzica</i>, oprac. J. Woronczak, E. Ostrowska, H. Feicht, Wrocław 1962 ("Biblioteka Pisarzy Polskich", seria A, nr 1); • <i>Średniowieczna pieśń religijna polska</i>, oprac. M. Korolko, Wyd. 2, Wrocław 1980 (BN I, 65) [tu: <i>Krzyżu wierny i wyborny, Chrystus z martwych wstał jest, Trzy Maryje poszły, Duchu święty, raczyż przyjdź k nam, Zdrow bądź, krolu anjelski, Zdrow bądź, Jezu maluśki, jenżeś krol niebieski, Posłuchajcie, bracia miła, Zdrowaś, krolewno wyborna, Zdiowaś, gwiazdo morska, Ach, krolu wieliki nasz</i> (Legenda o św. Aleksym, teksty WŁADYSŁAWA z GIELNIOWA: <i>Jezusa Judasz sprzedał za pieniądze nędzne, Augustus kiedy królował, Anna niewiasta niepłodna, Już się anjeli wiesielą, Jasne Krystowo oblicze</i>]; • <i>Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543</i>, oprac. W. Wydra, W. Rzepka. Wrocław 1995 [Kazania świętokrzyskie; Kazania gnieźnieńskie: Kazanie VI: <i>O św. Bartłomieju</i>]; • <i>Polska poezja świecka XV wieku</i>, oprac. M. Włodarski, wyd. 4. zmien., Wrocław 1997 (BN I, 60) [<i>Słoty „Wiersz o chlebowym stole”, Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią; Skarga umierającego</i>]; • Anonim tzw. GALL, <i>Kronika polska</i>, przeł. R. Grodecki, oprac. M. Plezia, wyd. 6, Wrocław 1989 (BN I, 59); • Mistrz WINCENTY ZW. KADŁUBKIEM, <i>Kronika polska</i>, przeł. B. Kürbis, Wrocław 1992 (BN I, 227) [księga I]; • <i>Cały świat nie pomieściłby ksiąg. Staropolskie opowieści i przekazy apokryficzne</i>, wyd. W. R. Rzepka, W. Wydra, wstęp M. Adamczyk, Warszawa-Poznań 1996 [Rozmyślenia dominikańskie lub: <i>Rozmyślanie przemyskie</i>]; • Jan KANAPARIUSZ, <i>Żywot św. Wojciecha (Vita prior)</i>, w: <i>Piśmiennictwo czasów Bolesława Chrobrego</i>, przeł. K. Abgarowicz, oprac. J. Karwasińska, Warszawa 1966 [inne wydanie: <i>W</i>

- kręgu żywotów świętego Wojciecha, red. J. A. Spież, Tyniec-Kraków 1997] lub: WINCENTY z KIELCZY: *Żywoł mniejszy św. Stanisława*, w: *Średniowieczne żywoty i cuda patronów Polski*, tłum. J. Pleziowa, oprac. i wstęp. M. Plezia, Warszawa 1987.
- *Antologia poezji polsko-lacińskiej 1470-1543*, wstęp i oprac. A. Jelicz, Szczecin 1985 [Mikołaj HUSSOWSKI, *Pieśń o żubrce*; Andrzej KRZYCKI, *O królowej Bonie, O Beacie Kościeleckiej, pannie we fraucymerze królowej Polski, Bony, Biskup Andrzej Krzycki do Erazma Rotterdamczyka, Na obraz Lutra*; Klemens JANICKI, *Księga żalów: Elegia VII; Księga epigramatów: Amo,, Do Piotra Kmity*];
 - MIKOŁAJ Z WILKOWIECKA, *Historyja o chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim*, wyd. i oprac. J. Okoń, Wrocław 1971 (BN I, 201);
 - BIERNAT Z LUBLINA, *Bajki Ezopowe*, w tegoż: *Ezop*, wstęp. S. Grzeszczuk, oprac. J. Gruchała, Kraków 1997 [*Gdzie rozumu nie, czas pomoże* (20), *Kożdy mędrszy po szkodzie* (54), *Lekarzu, uleczy się sam* (65), *Kto miłuje księgi, nie miewa teskności*(168)]; Mikołaj REJ: *Wybór pism*, oprac. J. Ślaski, Warszawa 1979 [*Krótką rozprawę...; Figliki, Żywoł człowieka poczciwego, Kupiec*];
 - Andrzej Frycz MODRZEWSKI: *O poprawie Rzeczypospolitej*, przeł. E. Jędrkiewicz, w: *Wybór pism*, oprac. i wstęp W. Voise, Wrocław 1977 (BN I, 229);
 - Łukasz GÓRNICKI: *Dworzanin polski*, w: *Pisma*, tłum., oprac. i wstęp R. Pollak, Warszawa 1961 [księgi I i II];
 - Jan KOCHANOWSKI: *Pieśni*, oprac. L. Szczerbicka-Ślęk, Wrocław 1970 (BN I, 100); *Fraszki*, oprac. J. Pelc, Wrocław 1991 (BN I, 163); *Odprawa posłów greckich*, oprac. T. Ulewicz, Wrocław 1969 [lub nast. wyd.] (BN I, 3); *Treny*, oprac. J. Pelc, Wrocław 1978 (BN I, 1); *Psałterz Dawidow* [tu *Psalmy*: 1, 19, 22, 23, 51, 53, 56, 91, 130, 137], oprac. J. Ziomek, Wrocław 1960 (BN I, 174); *Zgoda (...), Satyr (...), Muza, List do Stanisława Fogelwedera*, w: *Dzieła polskie*, oprac. J. Krzyżanowski, Warszawa 1989; *Z lacińska śpiewa Słowian muza...*, przeł. L. Staff, Warszawa 1982 [elegie: I 1, I 10, I 13, III 15, IV 3; foricoenia: *Do Czytelnika* (1 i 64), *Na grób Franciszka Petrarki* (6), *Na Bakchusa* (15), *Na obraz swój* (35), *Do muz* (57), *Do Amora* (58), *Do Piotra* (78), *Zagadka* (92-96), *Na Homera* (109)];
 - Szymon SZYMONOWIC: *Sielanki i pozostałe wiersze polskie* [tu sielanki: *Kosarze, Wierzby, Zalotnicy, Czary, Rocznicą, Żeńcy*], oprac. J. Pelc, Wrocław 2000 (BN I, 182).
 - Mikołaj SĘP SZARZYŃSKI: *Poezje zebrane*, wyd. R. Grześkowiak, A. Karpiński, K. Mrowcewicz, Warszawa 2001 (BPS, t. 23) [sonety I-VI; parafrazy psalmów I, IV, VI; pieśni I, II, III, V, VI, IX, X, XI; erotyki: *Fraszka do Zosie (Bądz mi oczkami pozwalasz...), Frasunek (Nigdy takowych mąk...), Do Kasie (Jako lód taje przezroczyisty...), Do Kasie (Im pilniej na twoje oblicze...), epitafia: Epitafijum Rzymowi; epigramaty *Napis na statwę abo na obraz śmierci, Fraszka (Bóg nas, Bóg rządzi...)*];*
 - Sebastian GRABOWIECKI, *Rymy duchowne*, wyd. K. Mrowcewicz, Warszawa 1996 (BPS, t. 5) [*Setnik pierwszy*: LI, LVIII, LXIII, LXXX, XCVI; *Setnik wtóry*: XXI, XLIV, LIV, LIX];
 - Torquato TASSO - Piotr KOCHANOWSKI, *Gofred abo Jeruzalem wyzwolona*, wyd. R. Pollak, Wrocław 1951 (BN II, 4) [*Pieśń I, XII, XVI*];
 - Piotr SKARGA, *Kazania sejmowe*, oprac. J. Tazbir, M. Korolko, Wrocław 1984 (BN I, 70) [*Kazania*: I, II, IV];
 - Stanisław GROCHOWSKI, *Wirydarz abo kwiatki rymów duchownych o Dziecięciu Panu Jezusie*, wyd. J. Dąbkowska, Warszawa 1997 (BPS, t. 8) [Część III: *Uściski i ucałowania*];
 - Kasper TWARDOWSKI, *Łódź młodzi z nawałności do brzegu płynąca*, wyd. R. Grześkowiak, Warszawa 1998 (BPS, t. 11);
 - Szymon ZIMOROWIC, *Roksolanki* Warszawa 1999 (BPS, t. 13) [*Ukochanym Oblubieńcom...*, *Dziwosłq̄b*, pieśni panien I chóru: 11, *Poscylla*, 15, *Bellonia*; młodzięćców II chóru: 2, *Amarant*, 6, *Hipolit*, 7, *Aureli*, 18, *Bineda*; panien III chóru: 16, *Tertulia*,

20, *Halcydis*];

- Hieronim MORSZTYN, *Światowa rozkosz...*, wyd. A. Karpiński, Warszawa 1995 (BPS, t. 1) [*Ochmistrz Dostatek, Panna Uciecha, Vanitas vanitatum...*];
- Kasper MIASKOWSKI, *Zbiór rytmów*, oprac. A. Nowicka-Jeżowa, Warszawa 1995 (BPS, t. 3) [*Elegia pokutna do Pana i Boga w Trójcy Jedyne, Na okna, Na śklenicę malowaną, Na komin, Na drzwi, Waleta włoszczonowska*];
- Maciej K. SARBIEWSKI, *Liryki*, przeł. T. Karyłowski, Warszawa 1980 [ks. I 19; Ks. II 19; Ks. IV 17; epoda 3];
- Maciej K. SARBIEWSKI, *O poincie i dowcipie czyli Seneka i Marcjalis*, w: tenże, *Wykłady poetyki*, przeł. i oprac. S. Skimina, Wrocław 1958;
- Daniel NABOROWSKI, *Poezje*, oprac. J. Dürr-Durski, Warszawa 1961 [*Róża, Cień, Kur, Na oczy królewny angielskiej, Cnota grunt wszystkiemu, Krótkość żywota*];
- Samuel TWARDOWSKI, *Nadobna Paskwalina*, oprac. J. Okoń, Wrocław 1980 (BN I, 87) [Punkt I];
- Zbigniew MORSZTYN, *Wybór wierszy*, oprac. J. Pelc, Wrocław 1975 (BN I, 215) [*List do Aleksandra Mierzeńskiego... po szepielowskiej potrzebie, O koniu wziętym ze mną w potrzebie...*; z cyklu *Emblematów* cztery utwory do wyboru];
- Jan Andrzej MORSZTYN, *Utwory zebrane*, oprac. L. Kukulski, Warszawa 1971 ("Biblioteka Poezji i Prozy") [ze zbioru *Lutnia*: 4. *Do panny*, 5. *Do swoich książek*, 16. *Na balwierza*, 45. *O swej pannie*, 61. *Na koszulę brudną*, 68. *Do jednej*, 83. *Niestatek*, 107. *Pszczółka w bursztynie*, 135. *Przyjaciółka*, 154. *Meditatio mortis*, 167. *Do galerników*, 181. *Na powrót*; z cyklu *Kanikuła*: 2. *Ad Musas*, 4. *Denominacja*, 7. *Nagrobek Perlisi*, 32. *Vaneggiar d'una innamorata*; z wierszy religijnych: 11. *Pokuta w kwartanie*; ponadto: *Cyd albo Roderyk. Komedia hiszpańska*];
- Wespazjan KOCHOWSKI, *Utwory poetyckie. Wybór*, oprac. M. Eustachiewicz, Wrocław 1991 (BN I, 92) [z *Lycorum polskich ksiąg II* *Pieśń XVI Postrzał w gnieźnieńskiej potrzebie*, *Pieśń XXV Bando na aryjany*; z *Lycorum polskich ksiąg III* *Pieśń XII Zielone*, *XX*; z *Epigramatów polskich*: *Opisanie miłości*, *Wakacje za studentami*, *O wolności polskiej*, *Rozrywanie sejmów*, *Do tych fraszek*; z *Psalmodii polskiej*: *Psalmy I, II, IV, V, VI, XI, XV, XXI, XXIV, XXVII, XXXII, XXXVI*];
- Wacław POTOCKI, *Dzieła*, t. I-III, oprac. L. Kukulski, Warszawa 1987 [stąd: *Transakcja wojny chocimskiej* (t. 1); z cyklu *Periody* następujące utwory: *Period trzeci*, *Period piąty Ogród nieplewiony* (t. 2) następujące utwory: *Omyłka* (I 300), *O poecie* (II 34), *Nieglupie odpowiedzi* (II 72), *Trefunek na Mazoszu* (II 217), *Świat jest księgą* (II 243), *Wiązanie w dzień św. Jana Paniej Zofiej z Potoka (...)* (II 360), *Wielkopiątkowe kazanie* (III 22), *Kaznodzieja młody* (III 24), *Spowiednik Włoch w Polsce* (III 25), *Biskupia z kanonikiem monomachia* (III 152); ze zbioru *Moralia* (t.3) następujące utwory: *Czego nie masz i sam Bóg nie bierze* (276), *Epimenidów sen* (317), *Żegnaj cię, wdzięczne światło. Na toż trzeci raz* (333), *Za liściem i drzewa spadają. Na toż drugi raz* (343), *Ckni mi się* (362), *Niechaj śpi pijany. Na toż trzeci raz* (452), *Zrazu jak po szydle, dalej jak po mydle* (496)];
- Stanisław Herakliusz LUBOMIRSKI, *Poezje zebrane*, t. I-II, oprac. A. Karpiński, Warszawa 1995-1996 [stąd: *Adverbia moralia* (*Adv. I, Adv. II*); *Eklezjastes* (*Przedmowa do czytelnika*), tryptyk *Somnus. Fortuna. Invidia* (w grupie *Utwory przypisywane Lubomirskiemu*)];
- Stanisław Herakliusz LUBOMIRSKI, *Rozmowy Artaksesa i Ewandra*, wyd. J. Dąbkowska, w: *Dzieła prozą*, t. 1, Warszawa 2006 (BPS, t. 32) [*Rozmowa trzecia, Rozmowa dwanasta*];
- Jan Chryzostom PASEK, *Pamiętniki*, wyd. i oprac. W. Czapliński, Wrocław 1979 (BN I, 62);
- *I w odmianach czasu smak jest. Antologia polskiej poezji epoki baroku*, oprac. J. Sokołowska, Warszawa 1991 [utwory Bartłomieja Zimorowica, Krzysztofa Opalińskiego, Ł. Opalińskiego *Poeta nowy*; utwory J. Baki].

Opracowania:

<ul style="list-style-type: none"> •T. MICHAŁOWSKA, <i>Średniowiecze</i>, Warszawa 1995 (Cz. I, r. V: <i>Hagiografia</i>; r. VIII: <i>Dziejopisarze i ich twórczość</i>; r. IX: <i>Epika rycerska</i>, p. 1: <i>Carmen Mauri (Pieśń Maura)</i>; Cz. II, r. I: <i>Hagiografia</i>, p. 1: <i>Twórczość hagiograficzna Wincentego z Kielczy. Legenda św. Stanisława</i>; r. IV: <i>Poezja kościelna</i>; r. VI: <i>Poezja świecka</i>; r. I-VI z działu <i>Twórczość w języku polskim</i>; Cz. III, r. II: <i>Poezja kościelna</i>, p. 2: <i>Poezja „nowa”</i>, p. 3: „<i>Postępujcie, bracia miła...</i>” (<i>Szczątek polskiego misterium?</i>); r. III: <i>Poezja „kręgu przykościelnego”</i>; r. IV: <i>Poezja świecka i polemiczno-religijna</i>; z działu <i>Proza</i> r. I: <i>Biblia królowej Zofii</i>, r. II: <i>przekłady Psalterza</i>, r. III: <i>Twórczość o tematyce apokryficznej</i>; r. IV: <i>Kaznodziejstwo</i>; z działu <i>Twórczość w języku łacińskim. Poezja</i>: r. III: <i>Poezja żakowska</i>; <i>Proza</i>: r. IV: <i>Twórczość Jana Długosza</i>); •T. WITCZAK, <i>Literatura średniowiecza</i>, Warszawa 1990 [lub inne wyd.]. •J. ZIOMEK: <i>Renesans</i>, Warszawa 1973 [i wyd. nast.]; •A. BOROWSKI: <i>Renesans</i>, Warszawa 1992; •A. KARPIŃSKI, <i>Renesans</i>, Warszawa 2007. •J. PELC: <i>Literatura renesansu w Polsce</i>, Warszawa 1994.
Literatura uzupełniająca
<p>Teksty literackie:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Mistrz WINCENTY ZW. KADŁUBKIEM, <i>Kronika polska</i>, przeł. B. Kürbis, Wrocław 1992 (BN I, 227) [całość]; •Jan DŁUGOSZ, <i>Roczniki, czyli kroniki Królestwa polskiego</i> [fragm.], przeł. K. Mecherzyński, w: <i>By czas nie zaćmił i niepamięć. Wybór kronik średniowiecznych</i>, oprac. A. Jelicz, Warszawa 1975, s. 159-279. •<i>Tragedia Piotra Włostowica</i>, przeł. Z. Kubiak, w: <i>Toć jest dziwne a nowe. Antologia literatury polskiego średniowiecza</i>, oprac. A. Jelicz, Warszawa 1987, s. 240-252. •<i>Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543</i>, oprac. W. Wydra, W. Rzepka, Wrocław 1995 [<i>Psalterz floriański</i>: Ps. 1, 22, 50, 90, 129; <i>Biblia królowej Zofii</i>; <i>Psalterz puławski</i>: Ps. 2, 50; Najdawniejsze zdania polskie]. •<i>Patrząc na rozmaite świata tego sprawy. Antologia polskiej poezji renesansowej</i>, oprac. J. Sokołowska, Warszawa 1984; •<i>Teatr polskiego renesansu. Antologia</i>, oprac. J. Lewański, Warszawa 1988. •Kasper TWARDOWSKI, <i>Lekcje Kupidynowe</i>, wyd. R. Grześkowiak, Warszawa 1997 (BPS, t. 7); •Kasper TWARDOWSKI, <i>Pochodnia Miłości Bożej</i>, wyd. K. Mrowcewicz, Warszawa 1995 (BPS, t. 2); •Hieronim MORSZTYN, <i>Filomachija</i>, wyd. R. Grześkowiak, Warszawa 2000 (BPS, t. 20); •Giambattista MARINO- ANONIM, <i>Adon</i>, t. I-II, oprac. L. Marinelli, K. Mrowcewicz, Roma-Warszawa 1993; •Stanisław Herakliusz LUBOMIRSKI, <i>Tobiasz wyzwolony, Poezyje postu świętego</i>, w: tenże, <i>Poezje zebrane</i>, t. 1, oprac. A. Karpiński, Warszawa 1995; •Piotr BARYKA, <i>Z chłopca król</i>, w: <i>Dramaty staropolskie</i>, t. 4, oprac. J. Lewański, Warszawa 1963. <p>Opracowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> •E. R. CURTIUS, <i>Literatura europejska i łacińskie średniowiecze</i>, przeł. i oprac. A. Borowski, Kraków 1997 [r. IV: <i>Retoryka</i>, s. 68-85; r. V: <i>Topika</i>, s. 86-114; r. XIV: <i>Klasycyzm</i>, s. 252-276; r. <i>Manieryzm</i>, s. 277-308]; •J. HUIZINGA, <i>Jesień średniowiecza</i>, przeł. T. Brzostowski, oprac. H. Barycz, S. Herbst, Warszawa 1961 [lub nast. wyd.]; •J. LE GOFF, <i>Kultura średniowiecznej Europy</i>, przeł. H. Szumańska-Grossowa, Warszawa 1994; •C. S. LEWIS, <i>Alegoria Miłości. Studium tradycji średniowiecza</i>, przeł. M. Sobolewska, Kraków

2017.

- C. S. LEWIS, *Odrzucony obraz. Wprowadzenie do literatury średniowiecznej i renesansowej*, przeł. W. Ostrowski, Warszawa 1986;
- H. WADDEL, *Średniowiecze wagantów*, przeł. Z. Wrzeszcz, Warszawa 1960.
- J. GRUCHAŁA: *Iucunda familia librorum. Humanisci renesansowi w świecie książki*, Kraków 2002;
- P. BURKE: *Kultura i społeczeństwo w renesansowych Włoszech*, przeł. W. K. Siewierski, Warszawa 1991;
- J. BURCKHARDT: *Kultura Odrodzenia we Włoszech. Próba ujęcia*, przeł. M. Kreczkowska, wstęp. M. Brahmer, Warszawa 1991;
- J. PELC: *Kochanowski. Szczyt renesansu w literaturze polskiej*, Warszawa 2001.
- Cz. HERNAS, *Barok*, Warszawa 1998;
- J. PELC, *Barok - epoka przeciwieństw*, Warszawa 1993.
- C. BACKVIS, *Panorama poezji polskiej okresu baroku*, redakcja naukowa A. Nowicka-Jeżowa, R. Krzywy, t.1-2, Warszawa 2003;
- J. BŁOŃSKI, *Mikołaj Sęp Szarzyński a początki polskiego baroku*, Kraków 1996;
- D. GOSTYŃSKA, *Retoryka iluzji. Koncept w poezji barokowej*, Warszawa 1991;
- M. HANUSIEWICZ, *Święte i zmysłowe w poezji religijnej polskiego baroku*, Lublin 1998;
- M. HANUSIEWICZ, *Pięć stopni miłości. O wyobraźni erotycznej w polskiej poezji barokowej*, Warszawa 2004;
- M. KOROLKO, *Sztuka retoryki. Przewodnik encyklopedyczny*, Warszawa 1990;
- T. MICHAŁOWSKA, *Poetyka i poezja. Studia i szkice staropolskie*, Warszawa 1982;
- A. NOWICKA-JEŻOWA, *Barok polski między Europą a Sarmacją, cz.1: Profile i zarysy całości*, Warszawa 2009-2011.
- A. NOWICKA-JEŻOWA, *Jan Andrzej Morsztyn i Giambattista Marino. Dialog poetów europejskiego baroku*, Warszawa 2000;
- W. PAWLAK, *Koncept w polskich kazaniach barokowych*, Lublin 2005;
- E. SARNOWSKA-TEMERIUŚ, *Zarys dziejów poetyki. (Od starożytności do końca XVII w.)*, Warszawa 1985.
- J. SOKOLSKI, *Staropolskie zaświaty*. Wrocław 1994;
- J. SOKOLSKI, *Barokowa księga natury. O europejskiej symbolografii wieku siedemnastego*, Wrocław 1992;
- J. SOKOŁOWSKA, *Dwie nieskończoności*, Warszawa 1978;
- Słownik literatury staropolskiej*, pod red. T. Michałowskiej, Wrocław 1998.
- Seria: *Humanizm. Idee, nurty i paradygmaty humanistyczne w kulturze polskiej*, pod red. naukową A. Nowickiej-Jeżowej, Warszawa 2008-2011.
- Seria: *Kultura Pierwszej Rzeczypospolitej w dialogu z Europą. Hermeneutyka wartości*, pod red. naukową A. Nowickiej-Jeżowej, Warszawa 2015-2018.